

Eduskunnan ympäristövaliokunta
ymv@eduskunta.fi

Eduskunnan ympäristövaliokunnan lausuntopyyntö, 14.9.2022

Lausunto hallituksen esityksestä HE 117/2022 vp eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta (ELY-keskus) kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (HE 117/2022 vp).

ELY-keskus esittää asiantuntijalausuntonaan seuraavaa:

Ympäristönsuojelulaki 44 b §

Esityksessä ehdotetaan ympäristönsuojelulakiin (525/2014, YSL) lisättäväksi viranomaisten yhteistyötä lupa-asian käsittelyssä koskeva 44 b §. Säännös vastaisi sisällöltään pääosin voimassa olevan ympäristönsuojeluasetuksen 13 §:ää, mutta sitä tarkennettaisiin sanamuodoiltaan.

ELY-keskus pitää ehdotettua YSL 44 b §:ää kannatettavana. Säännöksen sisällöllinen tarkentaminen ja sen siirtäminen asetuksesta lain tasolle selkeyttää osaltaan viranomaisten yhteistyötä koskevaa sääntelyä. ELY-keskus pitää esityksessä esitetyin tavoin viranomaisten välisen yhteistyön vahvistamista lupa-asian käsittelyssä tärkeänä sekä tiedonvaihdon että lupa- ja valvontaprosessin sujuvuuden kannalta. Lisäksi menettelyn yhtenäistäminen edesauttaa luvanhakijoiden yhtenäistä ja tasapuolista kohtelua.

ELY-keskus toteaa, että valvontaviranomaisen näkökulmasta lupa- ja valvontaviranomaisen välillä käytävät neuvottelut ja keskustelut tulevat parantamaan lupamääräysten yhdenmukaista tulkintaa ja valvottavuutta sekä osaltaan vähentävät ELY-keskuksen tarvetta hakea muutosta lupapäätöksiin. ELY-keskus arvioi, että uudet toimintatavat tulevat aluksi viemään valvontaviranomaisen resurssija, mutta pidemmällä aikavälillä sääntelyn voidaan odottaa sujuvoittavan lupamenettelyä edellä kuvatuin tavoin.

Lainkohdan tarkoitus ja sen soveltamisala on avattu erittäin laajasti säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa. ELY-keskus arvioi, että esityksessä selostetulla tavalla toteutuessaan säännös yhdenmukaistaa lupaharkinnan käytäntöjä viranomaisten välillä, mutta jättää kuitenkin

19.9.2022

tarvittavaa harkinnanvaraa selkeiden ja yksinkertaisempien lupa-asioiden kohdalla.

Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan säännöksen sanamuodon muuttamisella velvoite neuvotteluiden ja keskusteluiden käymiseen olisi aikaisempaa selkeämpi, ja lähtökohtaisesti lupa-asiasta tulisi neuvotella tai keskustella valvontaviranomaisen kanssa. Perusteluissa on edelleen avattu sitä, millaisissa tilanteissa neuvotteluita ja keskusteluita ei olisi tarpeellista käydä. ELY-keskus kannattaa pykälän perusteluissa esitettyä menettelytapaa.

Sääntelyn toimivuuden varmistamiseksi neuvottelu- ja keskustelumennettelyn kulkua käytännössä tulisi kuitenkin edelleen tarkentaa. Esityksen pääasiallisena tarkoituksena on vahventaa viranomaisten jo nykyisin olemassa olevia yhteistyön muotoja, ja tästä näkökulmasta on tärkeää, että viranomaisilla on selkeät lain tasoiset ohjeet yhteistyön toteuttamiselle. Lähtökohtana tulisi olla, että mikäli toinen viranomaisista katsoo menettelyn tarpeelliseksi, tulisi neuvottelu tai keskustelu järjestää. Säännöksestä ja sen perusteluista tulisi myös selkeästi ilmetä, mikä viranomainen neuvottelun tai keskustelun järjestää. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tämä tehtävä tulisi säätää lupaviranomaiselle. Koska neuvotteluista laadittava muistio on osa lupa-asian käsittelyaineistoa, tulisi sen laatimisen kuulua selkeästi lupaviranomaisen tehtäviin.

Ehdotetun pykälän sanamuodon mukaan viranomaisen on lupahakemusta käsitellessään huolehdittava tarvittavasta yhteydenpidosta niihin viranomaisiin, jotka samanaikaisesti käsittelevät toiminnan muita lupa-asioita ja suunnitelmia. Esityksessä on edelleen todettu, ettei ehdotettavaa yhteistyötä rajattaisi vain valtion viranomaisiin, vaan yhteydenpitoa tulisi tarpeen mukaan toteuttaa myös muiden asianomaisten viranomaisten kanssa.

ELY-keskus katsoo, että vastaava lisäys tulisi tehdä myös maankäyttö- ja rakennuslakiin. Voimassa olevan MRL 134 §:n 3 momentin mukaan, jos rakentamisen tarkoittamaan toimintaan tarvitaan ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa, eikä lupien käsittelyyn sovelleta eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta annettua lakia, rakennuslupa-asian ratkaisemista voidaan lykätä, kunnes ympäristölupa-asia on ratkaistu, jos se rakennuksen käyttömahdollisuudet tai aiotun toiminnan ympäristövaikutukset huomioon ottaen on perusteltua. Lupaharkintojen erillisyyden takia kyseinen lainkohta on tullut harvoin sovellettavaksi. Säättämällä myös rakennuslupaprosessin aikana tarvittavista viranomaisneuvotteluista velvoittavasti voidaan välttyä tilanteilta, joissa toiminnalle on myönnetty rakennuslupa ennen kuin ympäristöluvan myöntämisedellytykset on harkittu.

19.9.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Maria Vapaavuori ja ratkaissut yksikön päällikkö Anu Lillunen.

Tämä asiakirja KEHA/11194/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/11194/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillunen Anu 19.09.2022 11:12

Esittelijä Vapaavuori Maria 19.09.2022 11:12